

skega stanu dotičnega delikta. V nekaterih primerih zakon zasebnega tožilca izrečno imenuje,²⁰ v drugih se omejuje na splošno določbo: „preganjati se začne na zasebno tožbo“; v teh primerih ima pravico zasebne tožbe oškodovanec.²¹

(Konec prih.)

Književna poročila.

Zebić Milorad: Prestanak i likvidacija akcijskih društava. Jedno poglavje iz trgovačkog prava. Beograd 1955.

Pisec je znan po celi vrsti spisov o delniškem pravu. Novi spis je posvečen vprašanju, ki je posebno aktualno za delniške denarne zavode, ker trajajoča bančna kriza preti marsikaterim izmed njih z likvidacijo. Knjiga se deli na dva dela. Prvi razpravlja o prestanku delniške družbe ter podaja v prvem oddelku pregled jugoslovanskega prava, v drugem pa teoretična razmotrivanja, in sicer o brezpogojnem in pogojnem prestanku, kakor tudi o razdružbi delniške družbe vsled oblastnega odloka. Drugi del razpravlja o izvedbi razdružbe delniške družbe. Prvi oddelek tega dela govori, ako se spremeni smoter delniške družbe in ustavi njeno redno poslovanje; drugi oddelek je posvečen likvidaciji delniške družbe; tretji pa razmotriva, kako preneha delniška družba. Na koncu knjige je obsežen dodatek, kjer so brez vsake ocene ponatisnjene: 1. uredba o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov z dne 22. novembra 1953, 2. uredba o tarifah za nagrade upravitelju stečajne mase in za nagrade upravitelju prisilne poravnave izven stečaja z dne 5. aprila 1950, 3. pravilnik o sestavi prečiščene bilance denarnih zavodov, ki se želijo koristiti s predpisi uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov, z dne 17. januarja 1954, 4. pravilnik o izvrševanju pregleda denarnih zavodov, ki so zaprosili za odgoditev plačil, za sanacijo ali izvenstečajno likvidacijo z dne 8. oktobra 1954 in 5. uredba o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov z dne 23. novembra 1954.

²⁰ § 256: samo na tožbo „zakonskega druga“, § 292: na tožbo „razžaljenega moža“ ali „razžaljene žene“. § 310: na zasebno tožbo „zakonskega druga, roditeljev, otrok, bratov ali sester umrlega“; § 53 v zvezi s §§ 49, 51, 52 zakona o zaščiti avtorske pravice: na „zahtevek oškodovane osebe“, § 148 zak. o zaščiti industr. svojine: po tožbi oškodovanca. čl. 42. zakona o poljedelskem kreditu: na tožbo „zadrugarjev ali zadruga ali ravnateljstva ali ministra za poljedelstvo.“

²¹ Naš zakon tega v § 86 Kz. izrečno ne pove, pač pa v § 85 Kz. Glej osnutek s. k. z. 1910 (§ 80).

Zaradi aktualnosti vprašanj, ki jih razmotriva pisec, bo nova knjiga M. Zebića zanimala praktične kroge, posebno pa številne vodje denarnih zavodov.

A. Bilimovič.

Ledig Gerhard: Philosophie der Strafe bei Dante und Dostojewski.
Weimar. 1935. Str. 81.

V tej knjižici je združil pisatelj dve razpravi: Die Göttliche Komödie unter strafphilosophischen Standpunkt (str. 3—40) in: Das Problem des Verbrechenens in der Weltanschauung Dostojewski' s (str. 41 do 81). To združitev avtor tudi opravičuje. On prišteva namreč Danteja in Dostojevskega, ki jih loči sicer razdobje šestih stoletij, med tiste redke pisatelje-mislece, pri katerih tvori problem zločina in kazni središče filozofskega razmišljanja o človekovi bitnosti. Dejstvo, da se naša misel vedno vrača k temu predmetu, izpričuje hkratu, da ima omenjeni problem nek trajni pomen, ki je neodvisen od pogojev kraja in časa.

Filozofija zločina in kazni v „Božanski komediji“ Danteja je že večkrat pritegnila nase pažnjo strokovne literature (gl. n. pr. Zoppi: Osservazione sulla teorica della pena, studiata in Dante (1865) in Abegg: Die Idee der Gerechtigkeit und die strafrechtlichen Grundsätze in Dante's Göttlicher Komödie (1867).

Izvajanja Lediga o smislu in pomenu ideje povračila pri Danteju, ki jih podpira s številnimi citati, niso posebno originalna. Pisatelj podrobno analizira talionsko načelo in simboličen pomen kazni (der Spiegelungsgedanke) v Dantejevem Inferno. V glavnem se pridružuje mnenju Falkenhausena, ki oblikuje aforistično bistvo Dantejeve koncepcije v stavku: „Die Sühne straft sich selbst“. (Str. 26.). V Purgatorio pa je zlasti poudarjena ideja o religiozni in moralni vrednosti trpljenja: „Der Läuterungsgedanke stützt sich auf den Glauben an die veredelnde Wirkung des Leides und der Qualen“. (Str. 33.). Čudno se nam zdi, da navezuje avtor svoja razpravljanja o Danteju na nacionalno-socialistično pojmovanje kazni, čeprav nima to s predmetom razprave nikake notranje zveze (str. 10, 21, 30).

Za Dostojevskega je problem zločina in kazni neločljivo zvezan z njegovim splošnim metafizično-religioznim stališčem. Kazen pomeni zanj katharsis, očiščenje. Iz tega izvira svojevrstna apologija trpljenja. Tudi državno pravosodje, po nauku ruskega pisatelja, izvršuje poleg posvetne še neko višjo metafizično funkcijo. Zato je Dostojevski v razliko od Leva Tolstega na strani države kot nositeljice kaznovalne oblasti. Prav tako ruski pisatelj brezpogojno brani idejo osebne odgovornosti za krivdo. Že pred leti je ruski znanstvenik Peter Struve prepričevalno pokazal, da je Dostojevski globoko nasproten nazoru, ki skuša odpraviti načelo osebne odgovornosti ter ga nadomestiti s problemom preureditve zunanjega ustroja družbe (podrobneje gl. v naši razpravi: Problem zločina v ruskem leposlovju. Lj. Zvon. 1930, št. 2,

str. 73.). Ledig prihaja v bistvu do istega zaključka, ko pravi: „Die westlich-humanitäre Entschuldigung des Verbrechens aus dem Milieu wird abgelehnt“. (Str. 65.).

Končno naj omenimo, da zbližuje Ledig nekatere misli Dostojevskega z naukom Freudove psihoanalitične šole o zločinčevi podzavestni težnji za povračilom: „Das Genie Dostojewski's hat hier tiefenpsychologische Zusammenhänge geschaut, lange bevor sie von der Forschung theoretisch ergründet und formuliert worden sind. (Str. 50.). Tudi ta konstatacija ne predstavlja ničesar novega (Gl. n. pr. Freud: Dostojevski et parricide).

Knjižica nemškega pisatelja se torej ne odlikuje po posebni izvirnosti svojih misli in zaključkov. Kljub temu ne bo ostala neopažena že zaradi važnosti problemov, o katerih razpravlja. **A. Maklecov.**

Strobele-Kretz: Das Wechselgesetz vom 18. August 1932, B. G. Bl. Nr. 290. Österreichische Staatsdruckerei, Wien 1933, str. XXVIII in 238, vez. šil. 9'45. Po kratkem pa dovolj izčrpnem uvodu o postanku ženevskih konvencij*) in novega avstrijskega meničnega zakona slede besedila: novega meničnega zakona z avtonomnimi določbami o protestu, amortizaciji in obogatitvi: uvodnega zakona z derogacijami, izpremembami drugih zakonov in pooblastili za uredbe; ženevske konvencije o enotnem meničnem zakonu (konvencija I); njene pri-

*) **Ženevske konvencije o menici.** Od 13. maja do 7. junija 1930 se je po temeljitih, večletnih pripravih v Ženevi vršila konferenca, sklicana od Društva narodov radi zenačenja meničnega prava. Zastopanih je bilo 32 držav, med njimi tudi Jugoslavija. Sklenjene so bile dne 7. junija tri konvencije, prva o enotnem meničnem zakonu, s priloženo I, ki vsebuje „enotni zakon o menici in o lastni menici“ (e. m. z.) in priloženo II, ki določa, v katerih točkah in kako smejo države pogodnice spremeniti ali dopolniti določbe enotnega meničnega zakona (rezerve), in s protokolom, druga o reševanju izvestnih konfliktov med meničnimi zakoni z rezervami in protokolom, tretja o meničnih taksah z rezervami in protokolom. Konvencije so stopile v moč 1. januarja 1934, potem ko jih je ratificiralo potrebno število držav.

Nekatere države, n. pr. Avstrija — s 1. januarjem 1934, Nemčija — s 1. aprilom 1934, Italija, Holandska, mislim da tudi Grška, so z novimi meničnimi zakoni uvedle določbe ženevskih konvencij iz l. 1930. o menici. Tudi pri nas je že tri leta pripravljen načrt novega meničnega zakona na isti podstavi, in ker so z zakonom z dne 16. dec. 1934, Sl. N. IV—53 iz l. 1935., sedaj uzakonjene ženevske konvencije, bo načrt brez dvoma kmalu postal zakon. Zato ne bo odveč, da si že sedaj nekoliko ogledamo nekatera dela, ki so izšla o ženevskih meničnih konvencijah in o novih meničnih zakonih, zlasti taka, ki utegnejo vsaj prvi čas poslužiti tudi našim pravnikom.

loge II (rezerve); protokola o konvenciji I; ženevske konvencije o rešavanju izvestnih konfliktov med meničnimi zakoni (konvencija II); ženevske konvencije o meničnih taksah (obe s protokolom); slednjič avstrijske določbe o meničnih taksah. Določbe novega zakona se primerjajo z določbami dosedanjega avstrijskega (= našega prejšnjega) meničnega zakona, dana so pojasnila iz materialij haških konferenc in ženevske konference in iz obrazloženj k avstrijskim in nemškim načrtom novega meničnega zakona, slednjič kratke opazke o zvezi med posameznimi določbami novega meničnega zakona. Pojasnila iz materialij in obrazloženj so srečno izbrana in zadosti popolna za razumevanje novih določb. Stvarnih pogrškov skoro nisem opazil, vsaj ne takih, ki bi šli samemu piscu na rovaš, kajti da so nekatera pojasnila iz materialij ali obrazloženj dvomljiva, bi moglo pisca zadeti le, ako bi stalo, da se z njimi strinja. Nekaj podrobnosti, ki so pomembne za naš sedanji ali za naš bodoči menični zakon, bi pa le omenil.¹

1. Avstrijski menični zakon ne daje določbe za to, kdo se more menično zavezati, češ pasivna menična sposobnost je enaka popolni obči poslovni sposobnosti, zato skrbljenec niti v obsegu §§ 151, 152, 246 247 odz., § 4 prekl. r. ni menično sposoben (str. 4, 5). Po našem zakonu (§ 97; „u koliko“, „kolikor“) se to ne da trditi. Vpraša se, ali je naša določba — za prakso — boljša, kot avstrijsko tolmačenje; da je teoretski doslednejša, ne bi dvomil.

2. Sporno vprašanje, ali je zastopaneč, ki ga je zastopnik na menici podpisal samo z njegovim imenom, menično zavezan ali ne, rešuje nemška judikatura trdilno, avstrijsko obrazloženje nikalno. Pisec očito pristopa avstrijskemu mnenju (str. 11, 12, 173—175) in med drugim pravilno navaja, da je naš menični zakon razveljavil avstr. zakon z dne 19. junija 1872, drž. z. št. 88 (lex Jasiński), prezrl je pa, da je procesualna vsebina tega zakona prevzeta v § 652 našega c. p. p. Iz § 652 izvira le, da menica, na kateri bi zastopnik zastopanca podpisal s a m o z njegovim imenom, ni sposobna za menično postopanje; ali je zastopaneč — menično ali sicer — zavezan ali ne, ni pri nas naravnost rešeno niti v meničnem zakonu niti v § 652. Ali se sme iz procesno-pravne določbe a contrario sklepati, da je § 652 h o t e l dati materialno-pravno interpretacijsko pravilo, da je taka menična izjava vendarle veljavna, dasi za njo ne velja formalna menična strogost? Odgovor bi tu vedel predaleč. Nasprotnega mnenja od Strobeleja sta Lenhoff in Wolff. Naša literatura (Stražnický, Tumač str. 84, Pavlovič str. 152, Čimič str. 59, Vrbanič str. 48) izraža mnenje, da za menično zavezo zastopanca zadostuje sam podpis z njegovim imenom, brez zastopnikovega podpisa. Po Hupki naj se vprašanje, ali je zastopaneč obvezan s takim podpisom, presoja po „deželnem“ pravu, ki odloča o tem, ali

¹ Čl. pomeni v nadaljnjem določbe enotnega in avstr. meničnega zakona, § pa določbe našega meničnega zakona.

je, poleg podpisa z družbeno firmo ali z imenom juristične osebe, obvezen podpis, ki ga da „pomočnik pri pisanju“ (str. 28, 29). Mislim, da vprašanje s tem ni rešeno, ali naj tudi zastopnik, ki je ovlaščen ne samo da prevzame menično zavezo, nego izrečno, da podpiše z imenom zastopanca, tega morda ne zaveže?

3. Glede določbe čl 24. (§ 23), da se morejo, ako je trasat pri prvi predložitvi v sprejem zahteval, da naj se mu menica še enkrat predloži prihodnji dan, prizadete osebe na zavrnitev te zahteve pozivati le, če je zahteva posvedočena v protestu, trdi Str. na osnovi nemškega in avstrijskega obrazloženja, da je dvojen protest potreben le, kadar trasat protestnemu organu izjavi, da zahteva enodnevni rok za premislek. V tem primeru se s prvim protestom potrđita prva predložitvev in zahteva, z drugim pa ponovna predložitvev in njena brezuspešnost (str. 55, 56). Zdi se, da je tega mnenja tudi Lenhoff (str. 67), iz izvajanj Hupke (str. 64 sl.) in Wolffa (str. 31) pa se vidi, da stvar ni tako priprosta, prvi nekako misli, da bo, iz previdnosti, vedno potreben dvojen protest, drugemu vedno zadostuje eden. Naša literatura se s tem dokaj važnim vprašanjem doslej ni dovolj bavila.

4. Opazka iz avstr. obrazloženja, da je obogatitveni zahtevk subsidiaren in se more uveljavljati šele, „če ni več mogoče prijeti osebe, obvezane iz same menice“ (str. 148), je seveda pravilna, kar se tiče subsidiarnosti, toda ali ni preozka, ko opozarja samo na obveze iz same menice? Ali ne bo zahtevati, da je nemogoča ali brezuspešna tudi tožba iz osnovnega razmerja? § 22 našega ček. zakona kaže na to.

Strobelejevemu delu je Kretz dodal avstrijsko judikaturu, kolikor je vsled novega zakona ni postalo neporabne ali brezpredmetne, vendar pripominja, da naj tudi glede sprejetih odločb ne bo rečeno, da vse ustrezajo novemu pravnemu stanju. Ta pripomba je prav umestna; Kretz bi bil lahko izpustil še nekaj odločb, ki se bodo težko dale braniti na osnovi novega zakona. Še dalje bi segel: vse količkaj dvomljive odločbe naj bi se izpustile, da ne spravijo tolmačenja novega zakona v spono starega. Cepljenje prakse enotnega meničnega zakona po posameznih državah pogodnicah je itak največja nevarnost za res enako „svetovno“ menično pravo, tem večja, ker se e. m. zakon, kakor vsak drugi naslanja na ostali zasebnopravni sistem vsake države pogodnice; ti sistemi so različni, skupnega najvišjega foruma pa ni. Prav ima Hupka: „Zoper nekaj glasov pa, ki priporočajo enostransko narodno tolmačenje na temelju izročeni domačih naukov in pravnih izrekov, ni mogoče dovolj naglašati potrebe čim dalje segajočega notranjega (immanent) tolmačenja... K takemu tolmačenju v interesu stvarnega zenačenja meničnega prava...“

Knjiga bo, čim dobimo novi menični zakon, brez dvoma prav dobro služila tudi pri nas. Pravzaprav pa bi lahko služila že prej: ob redakciji avtonomnih določb našega zakona. Koristno bi bilo naš načrt za ta del še enkrat pregledati; prav nekaj držav, s katerimi imamo

največ gospodarskih stikov, je že izdalo nove zakone. Čim bolj bodo enake tudi avtonomne določbe, tem bolj bo olajšan promet. To velja tudi glede rezerv po prilogi II konv. I. in po konvenciji II.

Dr. M. škerlj.

Dr. Vesel Josip — Timoškin Vladimir: Krivični zakonik. Predgovor napisao Urošević Laza. Sarajevo, 1935. Samozaložba. Str. 297.

Vprav pred enim letom smo naglasili na tem mestu, da enoten in edinstven zakon ne pomenja še tudi enake uporabe istega na celem državnem ozemlju. Bilo je to ob oceni kazenskega zakonika, ki sta ga izdala zagrebška pravnik Breberina in Ilić. Po enem letu imamo novo izdajo istega zakonika pred seboj, in sicer je objavljeno zgolj besedilo kazenskega zakonika, ne da bi bil priobčen tudi uvodni zakon, in prav brez t. zv. stranskih kazenskih zakonov. Želja obeh prirediteljev je bila torej le ta, da prikažeta dosedanje sodno prakso, ki se je razvila na podlagi tega zakonika. Zato sta izbrala 343 odločb vseh jugoslovanskih apelacijskih sodišč in vseh oddelkov kasacijskega sodišča. Vse to v očitni nameri, da bi nudila našim sodiščem vpogled v prakso, kakor se razvija na celem državnem področju in ne samo na ozemlju zgolj enega apelacijskega sodišča, ki ostajajo navzlic temu, da imamo že mnogo enotnega zakonodavstva, vendar še vedno ločena pravna ozemlja.

Svoj namen sta pisca vsekakor dosegla. Morda bi ga še v večji meri, ako bi natisnila vse odločbe naših kasacijskih sodišč, kolikor jih je bilo že objavljenih po naših pravniških revijah, in izpustila samo one, katere so se pokazale očitno kot zgrešene ali zbog novelizacije obsoletne. Nedostatek prostora ne bi mogel tvoriti utemeljenega prigovora, odločbe naj bi se zgolj citirale, ako so bile že objavljene. Istemu namenu, kakor ponatis določb, služi tudi pregled domače literature, ki je pridejan vsakemu paragrafu. Ako je tudi ta izčrpna, ni vedno na ustreznih mestih navedena, kadar je pisec obravnaval v eni in isti razpravi več vprašanj. Dobro bi bilo tudi, ako bi bila prireditelja prikazala še tisto književnost, ki je izhajala za časa, ko so redigirali zakonito besedilo. Tudi med tem gradivom bi se dobilo marsikaj uporabnega. Toda te opazke naj ne zmanjšujejo pomena zbirke, ki hoče skozi in skozi krčiti pot enotni in enaki kazenski praksi. Prav zato jo vsem, ki uporabljajo dnevno kazenski zakonik, najtopleje priporočamo.

Dr. Rudolf Sajovic.

Dr. Žilić Franjo — Dr. šantek Miroslav: Zakonik o sudskom krivičnom postupku. Zagreb. Knjižara St. Kugli. 1935. Str. 531. Din 100.—.

Tudi ta knjiga zasleduje dvojni namen: podati danes veljavno besedilo kazenskega postopnika, ki sta ga dve noveli precej spremenili, in pa pokazati na prakso naših oddelkov kasacijskega sodišča. Prvo nalogo sta prireditelja povse zadovoljivo rešila, objavila nista samo

besedila kazenskega postopnika, marveč tudi vse ministrske razpise, izdane v pojasnilo in izvajanje zakona, poleg tega pa še zakon o izvrševanju kazni na svobodi in vse državne pogodbe o pravni pomoči v kazenskih stvareh in o izdajanju krivcev. V tem pogledu znači knjiga popolno priročno izdajo kazenskopravnih predpisov, kakor si jo želi vsak praktičen pravnik. Po novelah povzročene spremembe in razpisi so priobčeni vsi pri ustreznih zakonitih določbah.

Tudi odločbe kasacijskega sodišča so zbrane in pridejane posameznim §§ v lepem številu. Prav brez vsakega razloga pa se prireditelja nista ozirala na odločbe Stola sedmorice odd. B, kolikor so bile priobčene v Slov. Pravniku oziroma v njegovi prilogi. Sicer je sprejetih nekaj odločb tega sodišča, vendar po veliki večini takih, ki niso bile priobčene še nikjer, tako da uporabljevalcu s samim rekom ne bo povsem ustrezno. In vendar je vprav to sodišče izdalo par načelnih odločb, ki bi jih bilo treba vsekakor sprejeti v knjigo. Ako spregledamo to pogreško, moramo označiti knjigo za prav uspešno in priporočljivo.

Dr. Rudolf Sajovic. ✓

Časopis pro právní a státní vědu: Reforma právnického studia. Brno. 1935. Str. 479 do 601.

Dolenc Metod: Slovenski pregovori in reki pa naše narodno pravo. Posebni odtis iz Vodnikove pratike, Ljubljana, 1935, str. 6.

Dr. Gjermanović Rajko: Odbrana Alfreda Spitzza. Da li su narodni poslanici državni službenici? Beograd. Izdanje pisca. 1935. Str. 85.

Dr. Kostić M. Laza: Administrativno pravo Kraljevine Jugoslavije. Druga knjiga. Beograd. Geca Kon. 1936. Str. 396.

Ljubljanska bolnica. Ljubljana. Akademska akcija. 1935. Str. 22.

Makawski M. Waclaw: Consitution de la République de Pologne. Varsovie. Commission Polonaise de Coopération juridique international. 1935. Str. 72.

Maklecow Alexander: Bericht über das jugoslawische Strafrecht. Sonderabdruck aus der Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft. Band 55, Heft 4/5. Str. 667—676.

Pavičević M. Mićun: Kad se skine laža sa istine. Samobor. 1935. Samozaložba. Str. CXXXIII.

Dr. Polec Janko: Marin Pegius, jurist in astrolog. Ljubljana. Poseben odtis iz Slovenskega biografskega leksikona. 1935. Str. 11.

Staub's Kommentar zum Allgemeinen Deutschen Handelsgesetzbuch. Ausgabe für Österreich. II. Band. 5. Lieferung. Čl. 313—335. Dunaj. Manz. 1935. Str. 257—320.

Dr. Šuman Janko: Komentar Zakona o zaštiti autorskog prava i međunarodnih propisa. Beograd. Geca Kon. 1935. Str. 577.

Dr. Vasiljević Tihomir: Uslovna osuda. Mostar. Samozaložba. 1935. Str. 280.

Članki in razprave v pravniških časopisih. Arhiv, XLVIII, št. 5: Tasić Dj.: Platon g. Slobodana Jovanovića. Mazo A.: O poljskom obligacionom zakoniku. Solovjev A.: Seljaci-plemiči u istoriji jugoslovenskog prava. Savković J.: Usmenost u Grpp. Radojković M.: Srbija i medjunarodni položaj Djerdapa od Pariskog kongresa do Svetskog rata. Bartoš M.: Privredne zadruge u Srbiji. Pržić I.: Medjunarodna odgovornost za neprijateljsku propagandu protiv stranih država. — **Arhiv, XLVIII, št. 5:** Spektorski E.: Stogodišnjica Kegleove „Socialne fizike“. Savković J.: Ustmenost u Grpp. Nikolić V.: Psihoanalitičko posmatranje kriminologije. Petković I.: O pravnom dejstvu neblagovremeno podignutog odgovora na tužbu. Bartoš M.: Prećutna hipoteka likvidacione banke. Novaković M.: Grčko-francuski spor oko kula svetilja. Mirković M.: Šta znamo, a šta ne znamo o našoj poljoprivredi. — **Arhiv, XLVIII, št. 6:** Spektorski E.: Stogodišnjica Tokvilove knjige o demokratiji. Begović M.: O reformama porodičnog prava muslimana u Egiptu. Radojković M.: Srbija i medjunarodni položaj Djerdapa od Pariskog kongresa do Svetskog rata. Mirković Dj.: Udeli kod društva sa ograničenom odgovornošću. Nedeljković B.: Opšta činjenička stanja pobijanja u stečaju. Bartoš M.: Stalni izbrani sudovi kao klasni sudovi. Bilimović A.: Statistički institut za ekonomska proučavanja na Univerzitetu u Sofiji. Mirković M.: O produktivnosti investicija u javnim radovima. Ilić A.: Da li diploma stečena na strani, ima svoje pravno dejstvo od dana, kad je izdata ili od dana kad je nostrifikovana? — **Branič št. 11:** Blagojević B.: Pojam prava u sistemu profesora g. dr. Djordja Tasića. Gajić N.: Imovinsko-pravni položaj udete žene, kao posledica njene zavisnosti od muža i pravno dejstvo ove zavisnosti na prava trećih lica. Mićović M.: Da li je odredba § 120 Kz. derogirana odredbom § 66 voj. Kz? — **Branič št. 12:** Mirković Dj.: Ugovor o subvenciji i prinos koji po tom osnovu država daje brogarskim društvima. Ivković D.: Menični platni nalog po zastareloj menici. Kulaš J.: Problem akcesorne prirode saučešća. Lasić P.: Krivična odgovornost po zak. o zašt. aut. prava. Zimović M.: Postoji zadružni odnos između oca i punoletnih sinova ako su sinovi došli do prinovka i sa ocem nastavili zajednički život. — **Mjesečnik št. 11, 12:** Andrassy J.: Abesinija (Etiopija), njezino državno uređenje i medjunarodni položaj. Tomašić D.: Predmet i metoda sociologije. Pavlović Gj.: Pojam parnice. Bogdanović A.: Prijedlog za uređenje imovinskih odnosa bračnih drugova u novom općem gradj. zakoniku. Signjar R.: Lambert Quetelet: Sur l'homme. Miličić A.: Kako se ima pobijati odluka, koja odbija sprečavajuće prigovore, kada je unesena u presudu (§ 356 st. 4 Grpp.)? — **Policija št. 21—22:** Švarter A.: Teškoće hemijske sudske analize zbog nedostataka podataka. Keco-

jević S.: Stariji maloletnici u našem pozitivnom pravu. Jovanović B.: Zajedničko podizanje kuća. Gajić N.: Kako se određuje staralac po zabrani, njegova prava i dužnosti. Jelić I.: Deveti međunarodni kongres za kaznene zavode. S. M.: Prečutne hipoteke likvidacione banke i nove zemljišne knjige. Petković I.: Raskidanje zajednice između očuha i pastorka. Franić A.: § 454 i sl. Gr. s. p. za Srbiju i novi Grpp. Šterić S.: Personalna evidencija kot opšte upravnih vlasti, kakva je i kakva treba da bude. Popović S.: Ko je nadležan da rasmatra po žalbi rešenja doneta od strane gradskih opština po čl. 2 Zak. o tak. iz odd. L istoga zakona u vezi § 128 zak. o grad. opšt. Stanković B.: O anonimnim dostavama. — **Policija št. 23—24:** Lazarević V.: Udruženje jugoslovenskih kriminalista. Kecojević S.: Stariji maloletnici u našem pozitivnom kriv. pravu. Ockoljić N.: Projekat zakona o istupima. Jelić I.: IX. međunarodni kongres za kaznene zavode. Franić A.: § 454 i sl. Gr. s. p. za Srbiju i novi Grpp. — **Pravna misao št. 8:** Sikar E.: Porođične zajednice u Francuskoj. Nedeljkić B.: Pobijanje u stečaju. Dukanac Lj.: Ustanova nasledja. — **Pravna misao št. 9:** Todorović D.: Korporativizam. Vučković M.: Specialna ovlašćenja. Ignjatović R.: Gradski i seoski kredit. Mijušković J.: O mirovanju postupka po novom Grpp. Koštunica J.: Sudska praksa i ugovorno osiguranje na teritoriji Kasacionog suda u Beogradu. — **Pravni pregled št. 6:** Popović R.: Šta mora sadržati potpuni priziv prema propisima Kp? Ivanišević N.: Saslušanje pritvorjenika. Žganec V.: Bračno pravo u Predosnovi gradj. z. — **Pravosudje št. 9—10:** Sladović E.: Institut akreditiva u privredi i pravnom poretku. Muha M.: Da li u nadležnost sreskih sudova po § 44 t. 2 Grpp. spadaju i regresne tužbe po § 1042 Grpp. Steinmetz I.: Nekoliko primjedaba i predloga ka predosnovi g. z. Sardelić F.: O isključenju i izuzeću sudaca u gradj. post. Tauber L.: Odustanak od kartelnog ugovora. Stević L.: Nedostatak dužnikove imovine kao stečajna prepreka. Potočnik S.: Parnično punomoćije zastupnika siromašne stranke. Savić M.: Da li su okružni sudovi isključivo stvarno nadležni za sve parnice radi supružanskog izdržavanja. Jagedić: Pravni lekovi protiv odluka donesenih po Vp. Savić V.: Plaćanje nasledne takse na osnovu ostavinske rasprave i uknjižba iste protiv ostavitelja. Rančić D.: Da li treba naplatiti novčanu kaznu i onda kad je osudjenik izdržao odgovarajuće vreme u pritvoru ili istražnom zatvoru, pre nego što je presuda izrečena. Petrović B.: Sudijska nezavisnost. Manojlović M.: O jemstvima sudijske nezavisnosti. Lasić P.: Povodom pokrenutoga pitanja o sudijama.

Razne vesti.

Počastitev šestdesetletnice univerzitetnih profesorjev dr. Kreka, dr. Kušēja, dr. Škerlja in dr. Dolenca. Dne 16. decembra 1935 se je vršila seja odbora društva Pravnika, na katero so bili povabljeni poleg odbornikov in preglednikov tudi vseuč. profesorji dr. Krek, dr. Kušej, dr. Škerlj in dr. Dolenc. Vsi povabljeni so se seje udeležili, le po službenih poslih v Beogradu zadržani dr. Škerlj je pooblastil sina, gd. priv. docenta dr. Boža Škerlja, da ga je zastopal. Podpredsednik društva dr. Sajovic je otvoril sejo in nagovoril prisotne z naslednjim govorom:

„Ko so ustanavljali v težkih prilikah društvo „Pravnik“, določili so mu naši požrtvovalni predniki za prvo in poglavitno nalogo, da pomaga ustvarjati lastno domačo pravniško literaturo. Poskus je uspel in smo že davno preko prvih početkov, društvo pa nadaljuje, zvesto izročilo ustanoviteljev, to nalogo in posveča, kakor vsako drugo pravniško društvo, vso svojo skrb temu, da goji pravne in gospodarske znanosti. Ni mi treba kazati, kako se je razmahnilo slovensko pravoslovje po osvobodilnem prevratu, kako je prestopilo ozki okvir naše matice „Slovenskega Pravnika“ in kako se je uveljavilo v samostojni knjigi. Razvoj tega procesa nam je še živo pred očmi. Največ zaslug za lepi razcvet pa imajo gg. prof. Krek, Kušej, Škerlj in Dolenc, ti so dali s svojimi temeljnimi deli trdno podlago našemu domačemu pravoznanstvu. Skoro odveč je, da bi poudarjal na tem mestu, kaj nam je dal prof. Krek z ustavnim pravom, z obrazložitvijo načrta zakona o ureditvi rednih sodišč, s komentarjem civilnopravnega zakona, ki ga je napisal skupno s prof. Škerljem. Prav tako naj samo opomnim na Kušejevo veliko in edinstveno cerkveno pravo, na Škerljev sistem in zgoščeni komentar meničnega prava ter končno na prvi tolmač našega novega kazenskega prava, na oba sistema kazenskega prava in postopka iz peresa Dolenčevega, ki tudi prednjačita v jugoslovanski pravni literaturi. Naposled mi je treba samo omeniti osnovna dela iz domače pravne zgodovine, ki se ji je posvetil s tako ljubeznijo naš dragi predsednik Dolenc. Skratka, zaslug vseh štirih gospodov ne bomo mogli nikdar preceniti, današnje stanje domačega pravoznanstva kaže samo dovolj jasno nanje. — Poleg obširnega literanega udejstvovanja delovali so in delujejo še danes vsi štirje gg. profesorji marljivo na ustvarjanju novega jugoslovanskega prava. Oni so zastopniki našega dela naroda v zakonodavnih komisijah, njih delo je priznано in čislano po vsej državi. — Poleg teh vsakomur vidnih del, ki so vsa v duhu „Pravnikovega“ načrta in ki se kažejo kot dejansko izvrševanje njegovega programa, ne moremo prezreti še poklicnega udejstvovanja gg. profesorjev. Pravniški učitelji naše akademske mladine so in sicer na oni univerzi, za katero se je naše društvo toliko borilo. Domala vsa povojna pravniška generacija je poslušala pri njih razlago prava, si

urila in oblikovala pri njih svoj pravniški čut in prejemala od njih ideje o pravu. Morda je sploh ena najtežjih nalog, navajati mladino, kako naj dviga ščit v obrambo prava in pravice. A imenovani gg. so tudi to nalogo rešili nad vse častno in kar v praktičnem svetu največ velja, tudi nad vse uspešno.

Društvo „Pravnik“ ne razpolaga s posvetnimi dobrinami, saj so njegovi cilji zgolj idealni. Zato se tudi zaslužnim možem ne more odolžiti drugače, kakor da poudari njih zasluge za občnost in za društvo ter da nanje javno pokaže. Takšna prilika ponudila se je letos, ko so gg. Krek, Kušej in Škerlj izpolnili šestdeseto leto življenja, a predsednik g. Dolenc ga doseže v teh dneh. Ta življenski dogodek je bil povod, da je društvo sklenilo, da počasti zasluge vseh s slavnostno številko svojega glasila. — Ko smo vabili na sodelovanje pri tej številki, odzvala se je pozivu radostno naša mlajša pravniška generacija, ponosna na to, da šteje slavljence za svoje učitelje in mentorje. Uganila je, da more na stavbi domačega pravoznanstva graditi zanesljivo le, opirajoč se na trdno podlago, ki so jo položili slavljenci; da sme upati na trajne uspehe le, sledeč stopnjam svojih vzornikov. In tej generaciji, ki ima voljo, nadaljevati in dopolnjevati delo svojih prednikov, ne pa ga rušiti ali razdirati, je dal „Slovenski Pravnik“ v slavnostni številki edino besedo.

Sklical sem to današnjo sejo, da izročimo na njej izvod slavnostne številke „Slovenskega Pravnika“ našim jubilarjem. Kar se tiče razkošnosti in obsežnosti, se naše poklonilo sicer ne more meriti z onim bogatih narodov. Toda najsi se zdi naše priznanje le skromno, gg. slavljence moremo uveriti, da je zato toliko bolj hvaležno, odkritosrčno in iskreno.“

Podpredsednik dr. Sajovic je čestital nato v društvenem imenu še enkrat vsem štirim gospodom in izročil vsakemu po en izvod v usnje vezane slavnostne številke „Slovenskega Pravnika“. V imenu slavljencev se je zahvalil gd. profesor dr. Krek tako-le:

„Rojenice so hotele, da se zahvalim slavnemu društvu v imenu svojih tovarišev kot najstarejši, ki sem Vaše izredno odlikovanje najmanj zaslužil. Mislim pa, da Vaša nam tako dragocena in vzpodbudna počastitev ne velja toliko osebam, kakor bolj vesoljni naši fakulteti. Redko naključje, da obhajajo štirje njeni člani svojo šestdesetletnico, je bilo pač povod in prilika, da izkažete delovanju profesorskega zbora svoje priznanje.

Ako motrim Vašo ljubeznivo gesto s tega vidika, mi res ni treba biti preskromen, ker je naša fakulteta z organizatoričnim, pedagoškim in znanstvenim delovanjem svojih članov pač opravičevala vero in zupanje, ki ga je imel naš narod vase in v bodočo svojo univerzo, ko je na nešteti zborovanjih, s peticijami, interpelacijami, intervencijami in v debatah v deželnem in državnem zboru zahteval ustanovitev vsaj treh fakultet v Ljubljani, med njimi tudi pravne fakultete.

Kakšne so bile avspicije za našo fakulteto?

Glavna, kolikor toliko stvarna argumenta naših nasprotnikov v bivši Avstriji sta bila premajhno število slušateljev in nedostatek sposobnih, na znanstveni višini stoječih akademskih učiteljev. Če se spomnimo, da so se upali Slovenci sami celo v debati avstrijske poslanske zbornice 6. decembra 1901 računati realno samo s 400 do 500 slušateljev na vseh treh zahtevanih fakultetah, smemo danes pač z zadovoljstvom ugotoviti, da je imela naša fakulteta s a m a že v prvem zimskem semestru 385 in da ima v tekočem semestru čez 600 slušateljev. Sedanje število je tem pomembnejše, ker živimo že v dobi malone povse zenačenega zakonodavstva in je tudi draginja v naši beli Ljubljani srečno dosegla višino velikih univerzitetnih mest naše države, s čimer so odpadli prvotni razlogi, iz katerih so naši večjidel siromašni dijaki m o r a l i dati prednost naši fakulteti pred mnogo starejšimi fakultetami naše domovine. Slovenski študent bi si iskal sedaj brez dvoma strokovne izobrazbe v velikem, za mladega človeka gotovo bolj privlačnem mestu, ako bi ga močna osebnost in sloves tamošnjih docentov ali bogati študijski pripomočki vabili tja. Opazujemo vprav nasprotno! Čedalje večje število slušateljev prihaja k nam iz bivše Dalmacije in Bosne in celo iz Hrvaške. G. podpredsednik je ljubeznivo podčrtal našo vzgojevalno udejstvovanje. Dasi uspehi pogostoma niso taki, kakor bi si želeli, moramo priznati, da je vobče naše seme padalo na rodovitna tla. Med svoje učence smemo šteti veliko število takih, ki se odlikujejo s trdnim značajem, temeljitim znanjem in bistrim očesom za potrebe življenja. Mnogo od njih zavzema odlična mesta v javnem življenju, precejšen odstotek se udejstvuje tudi znanstveno. Najlepši dokaz je pričujoča spomenica, sestavljena iz prispevkov naših bivših slušateljev. Žive priče pa so oni mladi učenjaki, bivši naši učenci, ki smo jim dali priliko za razširjevanje in poglobljanje študij v inozemskih kulturnih centrih, ki so že sami zasedli katedro in smo jim ali jim bomo izročili mirne duše svojo misijo. — Vse to opravičuje pač domnevo, da nudi profesorski zbor našemu slušatelju ono teoretično izobrazbo, ki jo sme od njega zahtevati. Toda če gledamo nazaj, je bilo spočetka res premagati mnogo ovir in težkoč. Prvi docenti smo bili postavljeni takorekoč pred nič. Niti predavalnici ni bilo, niti prostorov za seminarje in knjižnice, niti ene knjige niti učnega in izpitnega reda, pa zelo malo časa za priprave. Naš j e z i k je bil sicer dozorel za p r a k t i č n o uporabo pri uradih, zahvaliti se imamo za to vprav odličnemu organu društva „Pravnik“ in njegovim članom, našim sodnikom, advokatom, notarjem, v prvi vrsti blagopokojnima prvakoma dr. Babniku in dr. Majaronu. Kdor pa je stal, kakor mi ob zibelki naše fakultete in začel oblikovati svojo materijo teoretično, ve, da niti to delo še ni bilo dovršeno, nego se je v izvestni meri šele pričelo. To velja zlasti za historične, pravnofilozofske, narodnogospodarske vede, iz katerih je „Slovenski Pravnik“ takrat le redkodaj prinesel kakšno razpravo, v manjši

meri pa tudi za judicialne stroke, ker je bila naša terminologija poglavitno setavljena po državnem zakoniku in se je zato na teoretične pojme le malo ozirala. Koliko ur je bilo žrtvovanih, preden se je docentu posrečilo izslediti točno, jezikovno sprejemljivo znanstveno terminologijo! Kaj naj še govorim o drugih zaprekah in težavah? Nastali so seminarji in knjižne zbirke, ki sedaj vobče ustrezajo najnujnejšim učnim in znanstvenim potrebam, kolikor je bilo to sploh dosegljivo v razmeroma kratki dobi in spričo nedostatnih, v zadnjih letih skrajno okrnjenih kreditov. Tudi organizacija pouka, izpitov in rigorozov ni bila tako lahka, kakor se zdi sedaj. Vendar smemo reči, da smo te in druge težkoče brzo in srečno premagali. — Pa kaj so nam še prorokovali nemški politiki stare Avstrije? Še petnajst let pred ustanovitvijo naše univerze jo je nemški nacionalizem označeval za fantom, ki da se je mogel roditi le v šovinističnih, megalomaničnih glavah slovenskih politikov. Predočevali so nam, da bomo le prevajalci in nekritični posnemalci drugojezične, predvsem nemške literature. Slušatelji iz prvih let obstoja naše fakultete, ki so še bili poslušali predavanja nemških profesorjev na avstrijskih univerzah, in poznavalci nemške literature nam bodo mogli potrditi, da nismo sprejemali tujih izsledkov nekritično in da se poslužujemo, če treba, samostojnih raziskovalnih metod, ki so porodile dovolj plodov, pohvaljenih tudi zunaj naše države. Ravno to smatram za najboljše spričevalo, da niti na področju strogega znanstva ne zaostajamo za inozemstvom. Večina mojih kolegov imponira ne samo tovarišem na ostalih jugoslovanskih fakultetah: pridobili so si sloves tudi v inozemskem znanstvenem svetu. Šele to je pravo merilo za ocenjevanje znanstvenih vrednot.

Mislím torej, da ne smemo zavrni ti izraza Vašega priznanja kot povsem nezasluž enega, kolikor je namenjen bolj vsemu profesorskemu zboru kakor ravno nam šestdesetletnikom. Po Vašem činu izredne pozornosti pa se seveda čutimo posebno počaščeni mi štirje, ki so naša leta dala povod za ta izraz spoštovanja. Zlasti pa smo vzradoščeni in hvaležni, da ste izbrali najlepši in najkoristnejši način praznovanja. Ne s hrupnim zborovanjem ali banketom in s kadilnikom v roki, ampak z delom ste nas počastili, z izdajo krasne slavnostne številke našega „Slovenskega Pravnika“, s katero je društvo, zvesto svojim častitljivim tradicijam, zopet brez dvoma sijajno obogatilo našo pravno literaturo. Zahvaljujem se društvu najpristrčneje v imenu nas četvorice, pa tudi v imenu profesorskega zbora za dragoceni dar, za priznanje, izraženo z njim naši fakulteti, in — če smem tako reči — za zvesto prijateljstvo, ki ga nam vedno izkazujete. Bodite uverjeni, da ga goji prav tako iskreno naša fakulteta proti Vam. Naša topla zahvala velja vsem gospodom, našim bivšim učencem, ki so navzlic zaposlenosti v svojih poklicih drage volje prispevali k temu lepemu zborniku, ki je v čast ne samo njim in nam, nego vsem slovenskim pravnikom. Posebno našo zahvalo pa sprejmite Vi, g. podpredsednik in dragi tovariš, za veliki

trud, ki ste ga vprav v zadnjih mesecih ob najtežjih okoliščinah vlagali v to delo, in Vi, gg. odborniki, ki se v dobi krize niste obotavljali obremeniti društvo z gmotnimi žrtvami.

Želim, da bi naša fakulteta, ko odstopimo v bližjem času mi stari, ostala zvesta načelom delovanja in s še večjim uspehom nadaljevala gradnjo, kateri smo položili temelje. Predvsem pa želim iz srca, da ji stoji pri tem društvo „Pravnik“ zvesto ob strani in da ostane razmerje med društvom in našo fakulteto ali — grobo rečeno — med prakso in teorijo na sedanjem stališču prepotrebne kooperacije. Naj bi se zlasti še bolj utrjevala tudi osebna prijateljska vez, ki nas združuje in ki je enako v Vašo in našo korist. Tako se vodimo za roke in se bližajmo onim idealom, ki so lebdeli pred očmi našim prednikom in ki naj ostanejo tudi naši ideali in ideali naših naslednikov! Naj živi, cvete in raste naše društvo in njegovo glasilo „Slovenski Pravnik!“

S tem je bila kratka, a pristrčna seja zaključena.

Dr. Fr. Tekavčiču v spomin. Za Tavčarjem, Trillerjem, Majaronom, Krisperjem in dr. in končno Tumo je odšel še eden zadnjih iz one stare garde naših ljubljanskih odvetnikov dr. France Tekavčič. — Ta garda, ki je bila prava reprezentanca našega slovenskega, osrednjega in — če hočete — ljubljanskega baroja, onega starega solidnega kadra, ki je v polpretekli in naši najponosnejši slovenski dobi reprezentiral tudi cvet našega razumništva. Bil je odličen pravnik še iz onih časov, ko so se posvečali odvetništvu najboljši izmed najboljših po starem načelu: „Ist der Jurist geraten, so macht man ihn zum Advokaten,“ — pa tudi iz onih časov, ko je skoro sleherni advokat bil — skoro bi dejal — avtomatično javni narodni — seveda brezplačni — delavec in ne samo zgolj in navaden kruhoborec... In tako najdemo našega dr. Fr. Tekavčiča predvsem pri vodstvu narodnega gledališča, — celo urednik „Ljubljanskega Zvona“ je bil skozi eno leto, — v nadzorstvu C.M.D. itd. Bili so pač to drugi idealnejši časi, ki se nikdar več ne vrnejo, a so bili vendar tako lepi... In kar štejem in čislam na dragem ni dr. Tekavčiču posebno, — je, da je bil absoluten poštenjak vedno in vsekdar in ob vsaki še tako zapeljivi priložnosti, in takih se stanu, kateremu je pripadal, nudi toliko dan na dan... Mene so vezale z dragim pokojnikom posebne prijateljske vezi. Spričo svojega temperamenta, sem marsikomu povedal brezobzirno bridko besedo in sem si nakopal marsikako aferico z raznimi faktorji v službi. Njega sem si izbral kot svo jega zastopnika. Branil me je prav vedno z uspehom.

Bil je eden izmed onih juristov, ki mu pravo ni bil suh in suhoparen paragraf, nego se je pri svojih poklicnih ukrepah posvetoval tudi s paragrafom vseh paragrafov z — domačo, prirodno pametjo in pa najsvetejšim in najsvetlejšim izmed njih s — svojim srcem, ki ga je bila sama plemenitost in dobrot. Tak jurist pa je bil dragi mi Tekavčič zato, ker ni sedel vedno doma za pečjo in med knjigami, nego

se je ozrl v svojih najboljših letih nekoliko tudi okoli sebe in po širnem svetu. Zato je bil tudi zmožen in je imel za to tudi dovolj avtoritete, da je uspešno prikazal marsikako mojo zadevo in marsikak moj drastičen izraz ne samo kot jurist nego tudi kot človek tako, da je za marsikako temperamentno besedo včasih treba drugačnega merila, kakor se utegne rabiti običajno. In zato, pravim, so vezale mene s pokojnim, ki me je razumel in umel življenje, mene in paragrafe tolikokrat spraviti v — pravi sklad — posebne vezi hvaležnosti in posebnega prijateljskega spoštovanja. In prav za to mi je težko pisati — prav njemu — posmrtnico, ker ne bi čul rad očitka, da sem preveč subjektiven in da v hvali pretiravam... Ako bi mu ne bil stal v življenju tako blizu, bi mu napisal drugačen slavospev. Tako pa končam teh par skromnih spominskih vrstic z vzklikom: dr. Franu Tekavčiču večnaja pamjat!

J. C. Oblak.

(Opomba. Dne 5. januarja 1936 je umrl dr. Tekavčič v starosti 74 let. Odvetnik je postal 1893, bil izvoljen 1896 v odbor odvetniške zbornice v Ljubljani in ostal v njem do 1. oktobra 1935. Član disciplinskega sveta zbornice je bil od l. 1898., medtem 28 let zbornični pravdnik in zadnjih 6½ let član disciplinskega senata pri stolu sedmorice odd. B. Pri društvu „Pravniku“ je opravljal funkcijo preglednika od l. 1915. dalje.)

Kronika društva „Pravnika“. Predavali so doslej na društvenih sestankih: Dne 5. decembra 1935 okrožni sodnik dr. Jurij Štepihar: „O varnostnem (fiduciarnem) prenosu premičnin in terjatev“; dne 12. decembra 1935 univ. profesor dr. Aleksander Bilimovič: „O načrtu združnega zakona“; dne 16. januarja 1936 priv. docent, namestnik viš. drž. tožilca dr. Avgust Munda: „Pojem poskusa v novejši zakonodaji s posebnim ozirom na nemško narodnosocialno pravo“; dne 23. januarja 1936 odvetnik dr. Josip Pretnar: „O kartelih“.

Osebnosti. Na ljubljanski univerzi sta postavljena: za rednega profesorja civilnopravnega postopka s stečajnim pravom dr. Sajovic Rudolf, za docenta ustavnega prava in teorije o državi dr. Kušej Gorazd. — Pri sodiščih so postavljeni: za apelacijske sodnike v Ljubljani Tiller Fran, dr. Kovča Fran, dr. Petelin Bogdan, dr. Prešeren Jakob; za okrožne sodnike Kuder Julij (Maribor), Antipin Nikolaj (Celje), Prijatelj Josip (Novo mesto), dr. Dolinar Jakob (Ljubljana); za starešino sreskega sodišča dr. Lavrenčič Matija (Maribor); za sodna pristava Jereb Bogdan (Celje), Polc Josip (Celje). Premeščen je sodnik okrožnega sodišča dr. Vračko Edvard v Ljubljano. — Za višjega državnega tožilca v Ljubljani je postavljen dr. Kravina Luka, za drž. tožilca v Novem mestu Barle Gustav, za namestnika drž. tožilca v Celju dr. Rus Davorin. — Za državnega pravobranilca v Ljubljani je postavljen dr. Vidmar Jože. — Pri politični upravni službi so postavljeni: za pomočnika bana v Ljubljani

dr. Majcen Stanko, za banske svetnike Podboj Franc (Skoplje), Žnidaršič Josip (Sarajevo), dr. Vidmar Ivan (Ljubljana); za sreske načelnike Hubad Josip (Ljubljana), Maršič Franjo (Novo mesto), dr. Hacin Lovro (Litija), Bavdek Ivan (Logatec), dr. Zobec Ivan (Celje), dr. Bratina Franc (Dolnja Lendava), dr. Vidic Janko (Ptuj); za sreskega podnačelnika Počkaj Jakob (Ljubljana), Voušek Fran (Dubrovnik); za politična upravna sekretarja Djurin Jurica (Banja Luka), Labaš Rudolf (Zagreb), dr. Bratina Zvonko (Skoplje); premeščeni so sreski načelniki Makar Milan (Rogatica), Popović Peter (Maribor, levi breg), dr. Šiška Janko (Maribor, desni breg), dr. Suhač Matija (Vojnik), Malešič Matija (Konjice), dr. Kartin Herbert (Črnomelj), Levičnik Franc (Ljubuški), dr. Čuš Tina (Prijedor), Krajšek Anton (Krško). — Premeščen je svetnik finančne direkcije dr. Pavlič Martin v Ljubljano, sekretar ministrstva financ dr. Pipan Vaso v Beograd. — Odvetniško pisarno so otvorili dr. Stuhec Anton, Čobal Josip, dr. Leskovic Fran in dr. Draxler Viktor, vsi v Ljubljani. Odvetništvu sta se odpovedala Zdolšek Anton in dr. Papež Oton. — V pokoj sta stopila pomočnik bana dr. Pirkmajer Otmar in banski svetnik Vončina Fran. — Umrla sta sodni nadsvetnik Oblak Avguštin in odvetnik dr. Tekavčič Fran.

„Pravna slovenščina“. Tednik „Slovenija“ (Kranj) je v svoji številki z dne 28. decembra 1955 ponatisnil poročilo, ki je bilo objavljeno v „Akademske glas“ povodom nastopnega predavanja privatnega docenta dr. Stojana Bajiča. Naslovil je svoj članek „Pravna slovenščina“, z njim pa prevzel trditve, da je slovenščina, ki jo pišemo pravniki, slaba in da so predavatelji na pravni fakulteti naše univerze učne knjige in skripta za dijaštvo prevajali iz nemščine, kar da je pozneje v navado prešlo. Te trditve so ostale v prvotnem poročilu in v ponatisku brez vsakega dokaza; spozna jih pa vsak poznavalec slovenske pravne književnosti takoj za proste neresnice. Prišle so očevidno od „filologa-slovenista“, ki se je ponudil za pomoč „starejši generaciji slovenskih juristov kot poznavalec slovenskega književnega jezika“. Tu je sodil o razvoju slovenskega pravnega jezika človek, ki slovenske pravne terminologije in njenih sodobnih potreb ne pozna. Zato: Ne sutor supra crepidam! Starejša in mlajša generacija slovenskih pravnikov je skupno po prevratu izdala šestnajst letnikov „Slovenskega Pravnika“; predavatelji na pravni fakulteti so oskrbeli izdajo enajst letnikov „Zbornika znanstvenih razprav“ (dvanajsti je na potu) in spisali lepo število učbenikov, tolmačev in pod., ki so bili povsod dobro sprejeti in odlično ocenjeni. Vsi, stari in mladi, gremo, tudi kar se tiče „pravne slovenščine“, preko zgoraj označenih trditev mirne duše svojo pot naprej za — Babnikom, Bežkom, Kavčnikom in Majaronom...

Dr. Metod Dolenc.